

SOSYOLOJİYE GİRİŞ

Test - 01

Sosyolojinin Konusu ve Özellikleri

DERS UYGULAMA
Föyleri



1. Sosyoloji; toplumsal ilişkiler sonucu ortaya çıkan toplumsal grupları, örgütlenmeleri, kurumları, kurumlar arası ilişkileri ve toplumsal yapının değişiminde etkili olan güçleri araştıran bilim dalı olarak tanımlanabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin cevap aradığı bir konu olamaz?

- A) Artan enflasyonun aile ilişkilerine etkisi
- B) Coğrafi yapının toplumsal davranışlara yansıması
- C) Grup bileşenleri etkisindeki bireysel davranışlar
- D) Sivil toplum kuruluşlarının toplumsal değişmeye etkisi
- E) Grup oluşumlarının hangi süreçlere dayandığı

2. Sosyoloji, normatif olmayan (kural koymayan) bir bilimdir. Olması gereken ile değil, var olan ile ilgilenir. İnsanlara nasıl davranmaları gerektiğini değil, nasıl davrandıklarını gösterir. Bu yüzden sosyoloji, olgulara dayalı pozitif bir bilimdir.

Bu parçada sosyolojinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tümevarım yöntemini kullandığı
- B) Öngörülerde bulunduğu
- C) Akıl ilkelerine uygun hareket ettiği
- D) Toplumu bir eşya gibi ele aldığı
- E) Birleştirici bir yönetime sahip olduğu

3. • Toplumlarda içinde bulundukları yere ve zamana bağlı, nesnel koşullarıyla anlamak
- Toplumu oluşturan unsurları birbirleriyle ilişkileri içinde değerlendirmek
 - Farklı toplumlar arasındaki benzerlikleri saptayıp genellemelere ulaşmak
 - Toplumsal değişme süreci ile ilgili öngörülerde (tahminlerde) bulunmak

Bu parçadan hareketle sosyolojiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumu somut bir olgu olarak ele alır.
- B) Toplumlarda geleceğine yönelik tahminler yapar.
- C) Toplumu bir bütün olarak inceler.
- D) Toplumlarda karşılaştırarak ortak ilkeler belirler.
- E) İdeal toplumun ölçütlerini belirler.

4. **Aşağıda sosyoloji ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Toplumsal yaşam ile ilgili kuralları koyar.
- B) Toplumsal olay ve olguları inceleyerek toplum hakkında bilgilere ulaşır.
- C) Farklı toplumlar arasındaki benzerlikleri araştırıp genellemelere ulaşır.
- D) Toplumlarda zaman ve mekân bakımından kendi koşulları içerisinde inceler.
- E) Toplumsal kurumlar ve şartlar üzerine çalışır.

5. Descartes, Newton ve Comte'un çeşitli yönlerden oluşumunda oldukça etkili oldukları modern bilincin temelinde "nesnecilik" vardır. Bu görüşe göre bilen ve bilinen, öğrenen ve öğrenilen şey arasında hiçbir bağ ve etkileşim söz konusu değildir ve olmamalıdır da. Sosyologlar olarak eğer bir şeyi gerçekten bilmek/öğrenmek istiyorsak mümkün olduğunca kendimizi ondan soyutlamalı ve sadece onu "bakan bir seyirci" gibi gözlemlemeli ve tanımlamalıyız.

Bu parçada sosyologların dikkat etmesi gereken aşağıdaki bilimsel ilkelerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Objektif olma
- B) Basit ve açıklayıcı olma
- C) Konuların sınırlandırılması
- D) Nedensellik
- E) Toplumsal olguların değişebilirliği

6. Toplumsal cinsiyet olgusu üzerine araştırma yapan bir sosyolog önce "cinsiyet" ve "toplumsal cinsiyet" kavramlarını tanımlar. Daha sonra içinde yaşadığı toplumdaki cinsiyet rolleriyle ilgili veri toplayıp toplumun kadın ve erkeğe yüklediği rolleri tespit eder. Bu rollerin tarihsel süreçte nasıl oluştuğunu araştırır. Elde ettiği bulguları diğer toplumlardaki toplumsal cinsiyet olgusuna yönelik verilerle karşılaştırır ve genellemeye ulaşmaya çalışır. Tüm bu çalışmalar sonundaki tespitlerine dayanarak hangi koşulların toplumsal cinsiyet eşitsizliğine neden olacağına yönelik öngörülerde bulunur.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sosyolojinin doğuşundan
- B) Sosyolojinin amaçlarından
- C) Sosyolojinin nesnelliğinden
- D) Sosyolojide kullanılan yöntemlerden
- E) Sosyolojinin diğer bilimlerle ilişkisinden

7. İnsanlar temel varoluş kaygılarını aşabilmek için büyü, gizemli ya da fantastik dünyalar yaratmışlardır. Bu hayali dünyalar ve değerler her çağda bir çok insan için bir sığınak ve kaçış olmuştur. Oysa sosyoloji hayatın büyüsunü bozan bir bilim olarak karşımızda durmaktadır.

Bu parçada sosyoloji biliminin aşağıdaki özelliklerinden en çok hangisine vurgu yapılmaktadır?

- A) Toplumu bütün olarak ele almasına
- B) Her toplumda görülebilen öğeleri incelemesine
- C) Olgusal bir bilim oluşuna
- D) Kendine özgü yöntemlerine
- E) Toplumsal yaşamı konu edinmesine

8. Aşağıda sosyoloji ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplumsal olay ve olgular arasındaki ilişkileri belirlemeye çalışır.
- B) Toplumsal yapıyı bir bütün hâlinde inceler.
- C) Toplamlar arasındaki ortak özellikleri araştırıp genellemelere ulaşmaya çalışır.
- D) Toplumsal olayları kendi değer ve beğenilerinin etkisi altında kalmadan nesnel olarak inceler.
- E) Araştırmalarında deneysel yöntemleri kullanır.



1066036

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. 1789 Fransız Devrimi, aristokrasi yerine burjuva sınıfını siyasal bir güç hâline getirdi. 1801'de ilk makinenin kullanılmasıyla başlayıp artan bir hızla gelişen Sanayi Devrimi, küçük köy ve kasaba topluluklarının yerine büyük kentleri geçirdi. Köylüleri ve zanaatkarları mülksüz, yoksul sanayi işçilerine dönüştürdü. Bunların henüz toplumsal güvenlik ve yardım önlemleri yoktu. Çağdaş sanayinin çok büyük ve üretici güçlerinin tam ortasında özellikle işçi sınıfını oluşturan yığınlar arasında yaygın ve koyu bir yoksulluk yer alıyordu. Bu durum teknolojiye muazzam gelişmeyle tam bir çelişki gösteriyordu. Bu çelişkili toplumsal yapının incelenmesi çabaları sosyolojiyi ortaya çıkardı.

Sosyolojinin bir bilim olarak ortaya çıktığı bu dönem için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ciddi toplumsal problemler söz konusudur.
- B) Bireylerin ekonomik şartlarında keskin değişimler yaşanmıştır.
- C) İktidar, burjuva sınıfı tarafından ele geçirilmiştir.
- D) Bazı üretici aktörler işlevsiz hâle gelmiştir.
- E) Hiçbir toplumsal dayanışma örüntüsü yoktur.

2. Sosyolojiye sanayileşme, intihar, din, ahlak ve metodoloji gibi konularda katkıları vardır. Ona göre sosyoloji, psikolojiden farklı olarak "bireysel bilinç" ile değil, "kolektif (ortak) bilinç" ile ilgilidir. Sosyolojinin sosyal olgularla ilgilendiğini ve toplumsal yaşamın bu toplumsal olgularla açıklanabileceğini vurgulamıştır.

Bu parçada sosyolojinin bilim hâline gelmesinde katkısı olan aşağıdaki düşünürlerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Max Weber
- B) Emile Durkheim
- C) Saint Simon
- D) Le Play
- E) Auguste Comte

3. Ulusal egemenlik düşüncesi, monarşilerin yıkılıp yerine cumhuriyet rejimlerinin kurulmasını sağlamıştır. İlk defa İngiltere'de ve daha sonra ABD'de kabul edilen temel insan hakları düşüncesi Fransız İhtilali'nden sonra dünyaya yayılmış ve evrensel hâle gelmeye başlamıştır. Bu doğal haklar; hürriyet, mülkiyet, güvenlik ve zorbalığa karşı direnmedir. Adalet, özgürlük, eşitlik, kardeşlik gibi ilkeler ile demokrasinin ilke ve kuralları oluşmuştur. Tüm bu tarihi, siyasi olayların yarattığı sosyal değişimleri anlama çabası sosyolojiyi ortaya çıkaran bir etkidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin ortaya çıkma nedeni olarak gösterilmektedir?

- A) Yeni ekonomik önerileri anlama çabası
- B) Toplumsal istikrarın oluşturulma isteği
- C) Değişen ve dönüşen toplumsal yapıyı açıklama çabası
- D) Gelişmiş toplum üretme isteği
- E) Bilimsel toplum oluşturma girişimi

4. *Türkiye Nasıl Kurtarılabilir?* adlı kitabında merkeziyetçiliğin aksine "ademimerkeziyetçi (yönetimin tek merkezden yapılmaması, her oluşumun kendi kendini idare etmesi)" bir düşüncüyü Osmanlı toplumunun sorunlarına çare olarak görmektedir. Ona göre bireysel girişimcilik (şahsi teşebbüs) ve bireyin öne çıkarılması, toplumsal sorunların çözümünde çok önemlidir. Bu düşünceleri, bir tür liberalizm olarak nitelendirilebilir.

Bu parçada söz edilen Türk sosyolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Z. Fahri Fındıkoğlu
- B) Prens Sabahattin
- C) H. Ziya Ülken
- D) Ziya Gökalp
- E) Mübeccel B. Kiray

5. Sosyoloji toplumsal ilişkileri ve toplumu ele alırken çok yönlü ve geniş kapsamlı araştırmalar yapmalıdır. Çünkü toplumsal yapıyı oluşturan unsurlar çok yönlü ve karmaşıktır. Örneğin bir bölgede yaşayan insanların sıcakkanlı olması gelenekleriyle ilgili olabileceği gibi o bölgedeki iklim koşullarıyla da ilişkilendirilebilir.

Bu durum sosyoloji için aşağıdakilerden hangisini öncelikle zorunlu kılmaktadır?

- A) Gözlemlerinde sayısal verilere yer vermeyi
B) Ele alınan konulara nesnel yaklaşmayı
C) Diğer bilimlerle ilişki içinde olmayı
D) Sınırsız varsayımlarla ilerlemeyi
E) Uzun ve detaylı araştırmalar yapmayı

6. Toplumsal yaşamda tek tek ortaya çıkan ve belli bir sürekliliği olan değişimlerdir. Kimi zaman bireyin dışında olup kendini kişiye zorla kabul ettirir. Oluşumunda toplumun zorlayıcı etkisi yanında bireyin isteği de söz konusudur. Başlayış ve bitiş süresi ile yeri az çok bellidir. Bir kerede olup biten, kişiyi etkileyen ve yönlendiren oluşumlardır. Bu nedenle somut ve özeldir.

Bu parçada sözü edilen sosyoloji kavramı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal gerçeklik
B) Sosyal benzerlik
C) Sosyal ilişki
D) Sosyal olay
E) Sosyal olgu

7. Toplumsal olgu, aynı alanda gerçekleşen birçok toplumsal olayın genel adıdır. Tek bir topluma ya da kişiye özgü değil, bütün toplumlara ya da kişilere özgüdür. Bu hâliyle genel ve soyuttur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal olgu olarak nitelenebilir?

- A) Irkçılık
B) Amerikan siyahi hareketi
C) Fransız İhtilali
D) İngiliz Sanayi Devrimi
E) Alman modernleşmesi

8. 19. yüzyılın sonu 20. yüzyılın başlarında Batı toplumlarında görülen devrim, ekonomik temelli bir değişim hareketidir.

Devrimi oluşturan nedenler şunlardır:

- Yeni ham madde kaynaklarının üretime olan etkisi
- Buhar gücüyle çalışan makinelerin elde edilmesi sonucunda makineleşmenin doğması ve bu sebepten dolayı Avrupa'nın sermayesinin artması

Bu parçada sosyolojinin bağımsız bir bilim hâline gelmesinin nedenlerinden biri olan aşağıdaki gelişmelerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Fransız Devrimi
B) Milliyetçilik akımları
C) Sanayi Devrimi
D) Anayasacılık fikri
E) Özgürlük hareketleri

9. Toplumsal olay, toplum hayatında yaşanan tekil durumları, yeri ve zamanı belirli değişimleri dile getirir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi toplumsal bir olaydır?

- A) Küreselleşme
B) Göç
C) Kurtuluş Savaşı
D) İhtilal
E) Şiddet



1066037

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)	11	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)	12	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)	13	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)	14	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)	15	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)	16	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)	17	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)	18	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)	19	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)	20	(A) (B) (C) (D) (E)

1. Biliniyor ki bir insan, ihtiyaçlarını gidermek için öteki insanlarla iş birliği yapmak zorundadır. Doğanın güçlerine karşı bir insanın tek başına savaşamaması, insanların güçlerini birleştirmesine neden olmuştur. Bu yüzden insanların ilk kez bir araya gelişi doğaya karşı gerçekleşmiştir.

Bu parçada toplumun oluşumu aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Devlet inşa etme amacına
- B) Yaşamını sürdürme ve korunma ihtiyacına
- C) Başka topluluklarla mücadele refleksine
- D) Doğayı dönüştürme arzusuna
- E) İnsanın daha güçlü olma arzusuna

2. İnsan öldürmenin, hırsızlık yapmanın, tembelliğin yanlış ve kötü; insan hayatına değer vermenin, dürüstlüğün, çalışkanlığın doğru ve iyi olduğuna inanmamızı sağlayan etken, sosyalleşme sürecinde edindiğimiz değerlerdir. Bir toplumun ya da grubun yaşamında her şey, o toplumun değerlerine göre algılanır ve kavranır. Kişiler, içinde yaşadıkları toplumların veya grupların değerlerini benimseyerek bunları düşünce, tutum ve davranışlarında birer ölçüt olarak kullanırlar.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Her toplumun değer yargısı ve yaşam kalıpları farklıdır.
- B) İnsan, yeni bir kültürle karşılaştığında kültür şoku yaşar.
- C) İnsan, kendi kültürünü ve alışkanlıklarını değiştirirken zorlanır.
- D) Toplumsal değerler uzun bir tarihsel süreçte oluşur.
- E) İnsan yeni ortamlara kolay uyum sağlayabilen bir varlıktır.

3. Toplumsal yaşam insanları diğer canlılardan ayırır. Çünkü bir arada yaşamayla beraber sembolik birtakım araçların, örneğin dilin, kullanılmasına başlanmıştır; birtakım ilişkiler, gruplar, kurumlar, örgütlenmeler ortaya çıkmıştır. Toplum, insanların doğayla kurdukları ilişkilerin ve kendi aralarındaki ilişkilerinin bir bütünüdür.

Bu parçada toplumla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Sembol yaratımına dayalı bir birliktelik olduğuna
- B) İnsanın doğaya hükmetme arzusuna dayalı olarak oluştuğuna
- C) Basit iletişim biçimlerinden kurumsal yapılara evrildiğine
- D) Bireyler arası etkileşimlere dayalı olarak oluştuğuna
- E) Sembolik etkileşimin insan toplumlarına özgü olduğuna

4. Toplumsal gruplar, bireylerin bir amaç doğrultusunda karşılıklı etkileşimde bulunması ile gerçekleşir. Gruptaki her bireyin öteki insanlara göre belli bir yeri (statü) ve bu yerin gerektirdiği bir işi (rol) vardır. Örneğin bir dernek başkanının elde etmiş olduğu bu statüsüne karşılık üyelerle koordinasyon oluşturma, gerekli kararları alma ve uygulama, kendileriyle ilgili konularda üyelerini haberdar etme gibi rolleri vardır. Grup üyeleri, karşılıklı rollerini toplumsal değerlere ve normlara uygun olarak gerçekleştirir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi grup olarak nitelenemez?

- A) Aile
- B) Bir basketbol takımı
- C) Bir arada hareket eden ofis çalışanları
- D) Aynı maçı izleyen taraftarlar
- E) Yasa tasarısını görüşen milletvekilleri

5. Toplum, tüm kurum ve kuruluşlarıyla birlikte dinamik bir bütündür. Bu bütünün içindeki hiçbir kurum diğerinden bağımsız değildir. Örneğin sanayileşmeyle birlikte kentlerin ve kentlerde yaşayan insanların sayısı artmıştır. Çalışma alanlarındaki iş bölümü ve uzmanlaşma gelişmiş bunun sonucu olarak da insan ilişkilerinin dayandığı değerlerde önemli değişiklikler gözlenmiştir. Dolayısıyla hukuk sistemindeki kuralların yeniden yapılandırılması zorunlu hâle gelmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplumun yapısını belirleyen etkenler ekonomik kökenlidir.
B) Toplumu oluşturan unsurlar kendi içinde değerlendirilmelidir.
C) Toplumsal unsurların birindeki değişme diğerlerini de etkiler.
D) Toplumsal kurumların kendine özgü bir yapısı vardır.
E) Toplumsal kurumlar ortak kabul görmüş değerlerdir.

6. Toplumdaki kişiler demografik bir bütün oluştururlar. Başka bir ifadeyle toplam nüfus olarak görülebilirler. Ancak bu durum, bu kişilerin geniş bir sosyal yığın oluşturdıkları anlamına gelmez. Bu kişileri bir arada tutan ve onların birlikteliklerinin toplum olarak adlandırılmasını sağlayan temel unsurlar da vardır. Toplum, birlikte yaşayan insanların sayıca toplamından ibaret değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin toplumun unsurlarından olduğu söylenemez?

- A) İnsanlar arası ilişkiler
B) Toplumsal kurumlar
C) Ortak kültürel yaşantılar
D) Sivil toplum örgütlenmeleri
E) İnsanların bireysel tercihleri

7. Bireyler, çok sayıda grubun üyesidir. Bir kadın aile içinde anne, okulda öğretmen, bir dernekte üye, kooperatifte yönetici, sendikada üye, ulusal bir kimliğe sahip oluşu ile ulusun üyesi olabilir. Bireyler her gruba uygun davranış kalıplarını, değerleri ve normları benimseyip ona göre davranır.

Bu parçadan sosyal gruplarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Gruplar ortak normlara sahiptir.
B) Her grupta statüler aynıdır.
C) Birey, her zaman tek bir grubun üyesidir.
D) Gruplar, bireylere belli davranış biçimlerini dayatır.
E) Bireylerin grupları aşma gücü her zaman vardır.

8. Birincil gruplar yüz yüze ilişkilerin, yardımlaşma ve sevgi bağlarının yüksek olduğu gruplardır. Grup üyelerinde "biz" bilinci hâkimdir. Yüksek bir dayanışma söz konusudur. Üye sayısı azdır ve bireyler arasındaki ilişkilerde süreklilik vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin birincil bir grup olduğu söylenebilir?

- A) Siyasi partiler
B) Okullar
C) Arkadaşlık grupları
D) Dernekler
E) Şirketler



1066038

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Sosyolojik araştırmalar bir anda verilen kararlarla yapılan araştırmalar değildir. Araştırmaya başlamadan önce bir hazırlık yapılması gerekir. Hazırlık aşamasında neyin araştırılacağı, araştırmada hangi veri toplama tekniklerinin kullanılacağı, araştırmaya ne kadar bütçe ayrıldığı, araştırmacının ne kadar sürede tamamlanacağı gibi pek çok koşul bir karara bağlanır. Araştırma bu kararlar doğrultusunda gerçekleştirilir.

Bu parçada sosyolojik araştırmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Araştırma konusunun net bir şekilde sınırlandırılması gerektiği
- B) Araştırmacının belli bir düzen ve plan dâhilinde yapılması gerektiği
- C) Değer yargılarının araştırmayı etkilemesine izin vermemek gerektiği
- D) Araştırma sonuçlarının sayısal verilere dönüştürülmesi gerektiği
- E) Araştırmacının birden fazla toplumu içermesi gerektiği

2. Sosyoloji alanında yapılan nicel araştırmalar, çeşitliliğe ilişkin kalıpları ifade eden istatistikler kullanmayı, bir örnek üzerinden daha geniş popülasyona yönelik sonuçlar çıkarmayı ya da farklı değişkenler arasındaki ilişkileri kontrol etmeyi içerir. Sıkıca yapılandırılmış ve standardize edilmiş sorulara dayalı bir araştırma tasarımına sahiptir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Nicel yöntemler sayısal ölçümlere olanak tanır.
- B) Sosyal olgular nicel yöntemle açıklanabilir.
- C) Nicel yöntemlerle bulguların genellenmesi mümkündür.
- D) Nicel yöntemler araştırmacının yorumlama gücüne dayalı sonuçlar üretir.
- E) Nicel araştırmalar, veriler arasında karşılaştırma yapmaya imkân sağlar.

3. Sosyoloji, toplumsal olay ve olguları inceleyerek toplum hakkında bilimsel bilgilere ulaşır. Bu yüzden farklı toplumlarda görülen toplumsal olayların benzer yanlarını, ortak özelliklerini ve ilkeleri araştırır. Bu bilgilerden yola çıkarak toplumlar hakkında genellemelere ulaşır.

Bu parçada toplumsal araştırmaların aşağıdaki yöntemlerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Birleştirici bir yöntem benimsemesi
- B) Tümdengelim kullanması
- C) Özellikle somut olanla ilgilenmesi
- D) Olguları yerinde gözlemlemesi
- E) Gelecekle ilgili tahmin yapma imkânı sunması

4. Bazı araştırmalarda konuyla ilgisi olan bireylerin sayısı çok fazla olabilir. Bu durumda araştırmacının ilgili tüm bireyleri içermesi hem maddi açıdan hem de zaman açısından olanaksızdır. Örneğin Ankara'daki bütün lise öğrencilerine anket uygulanması güçtür. Ancak anket, lise öğrencileri arasından küçük bir gruba uygulanabilir. Araştırma evreni içinden seçilen bu gruba "örneklem" adı verilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi örneklem grubunun bir özelliğidir?

- A) Araştırmaya konu olan tüm bireyleri içerir.
- B) Ulaşılmaması çok zor insan kitlelerini ifade eder.
- C) Genel kitle hakkında bilgi elde edilmesine yarar.
- D) Detaylı veri toplamanın en geçerli unsurudur.
- E) Tüm bilimsel araştırmalarda kullanılabilir.

5. Bir toplumsal gruba bağlı üyelerin birbirine karşı duydukları sevgi, saygı, kıskançlık, beğeni gibi duygusal bağları ortaya çıkarmaya çalışan bir ölçme tekniğidir. Grup bireylerinin birbirleriyle olan ilişkilerinin duygusal yönleri, grubun genel görünümü, uyumu, bütünlüğü ve bölünmeleri hakkında objektif bilgiler edinmek için kullanılan bir tekniktir.

Bu parçada sözü edilen sosyolojinin kullandığı araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anket
- B) Mülakat
- C) Monografi
- D) Vaka incelemesi
- E) Sosyometri

6. Sosyolojik olaylar, bir defada olup biten ve aynı şekilde bir daha tekrarlanamayan olaylardır. Bu nedenle de toplumu çözümlmek isteyen bir sosyoloğun dikkatli bir uyanıklık içinde olması gerekir. Yaşadığı toplumda meydana gelen ve tekrarlanması mümkün olmayan önemli toplumsal olayları ve bu olayların ayrıntılarını fark edebilmelidir.

Bu parçaya göre sosyoloğun aşağıdaki veri toplama tekniklerinden hangisinde uzmanlaşması gerekmektedir?

- A) Anket
B) Monografi
C) Gözlem
D) Sosyometri
E) Mülakat

7. Sosyolojik araştırmalarda uygulanan veri toplama tekniklerinden biridir. Araştırılan konuyla ilgili bireylerle yapılan karşılıklı konuşma ile gerçekleştirilir.

Bu parçada sözü edilen sosyoloji yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Görüşme
B) Tümdengelim
C) Sosyometri
D) Gözlem
E) Monografi

8. Toplumsal olayların bir bütün hâlinde ele alınamadığı durumlarda bir örnek üzerinden inceleme yapılabilir. Yöntemin esası; belirli bir toplumsal konunun seçilmesine, konuyla ilgili bir olayın derinlemesine incelenmesine ve bu olaydan hareket ederek bütüne varılmasına dayanır. Örneğin gecekonduların tarihsel gelişimi; gecekonduda yaşayan ailelerin kültürel, ekonomik, düşünsel durumları; dinî ve ahlaki değerleri; gelir düzeyleri; yaşadıkları ortam; tüketim alışkanlıkları; dinlenme ve eğlenme alışkanlıkları derinlemesine incelenir.

Bu parçada özellikleri belirtilen sosyoloji yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monografi
B) Mülakat
C) Tümdengelim
D) Tümevarım
E) İstatistik

9. Uzun süren ekonomik krizler toplumların değerlerini değiştirir. İtalya uzun süredir ekonomik kriz yaşamaktadır. O hâlde İtalya'nın toplumsal değerleri değişir.

Bu sonuca ulaşan bir araştırmacı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Özel yargılardan genel sonuçlara ulaştığı
B) Yorumlayıcı bir yaklaşım sergilediği
C) Kişisel bakış açısıyla hareket ettiği
D) Genel öncüllerden özel yargılar çıkardığı
E) İki olgu arasındaki benzerliklerden genel yargılar çıkardığı

10. Herhangi bir konuda, birden çok insanın görüşlerini ve eğilimlerini öğrenmek amacıyla kullanılan bir veri toplama tekniğidir. Bu teknikte araştırma konusu ile ilgili yazılı sorular kullanılır. Örneğin "Eskişehir'de üniversite öğrencilerinin boş zaman faaliyetleri" ile ilgili bir araştırmada üniversite öğrencilerine bu doğrultuda oluşturulan soru formları dağıtılır ve öğrencilerin cevaplamaları istenir.

Bu parçada sözü edilen araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyometri
B) Monografi
C) Anket
D) Gözlem
E) Olay incelemesi

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)	11	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)	12	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)	13	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)	14	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)	15	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)	16	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)	17	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)	18	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)	19	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)	20	(A) (B) (C) (D) (E)

1. A. Comte, tarihi, bir ilerleme süreci olarak görür. Comte'un "üç hâl kanunu" denilen kuramına göre toplumlar üç aşamadan geçer:

1. Teolojik aşamada, insanlar, olayların nedenlerini doğaüstü birtakım varlıklarda görür.
2. Metafizik aşamada, doğaüstü etmenlerin yerini soyut birtakım kuvvetler alır.
3. Pozitivist aşamada, olaylar, bilimsel yasalarla ifade edilmeye çalışılır. Bilimselliğin de özünü oluşturan pozitivizm, nedenselliğin kaynağını doğa dışında değil doğanın kendisinde arar. Bu durum, sosyolojinin de bilim olma çabalarına katkı sağlamıştır.

Bu parçada A. Comte, sosyolojinin bilim olmasındaki aşağıdaki etkenlerden hangisi üzerinde durmaktadır?

- A) Toplumdaki neden-sonuç ilişkilerinin incelenmesine dönük çalışmaların başlaması
- B) Ruhsal objelerin sosyal karşılıklarının ortaya çıkması
- C) Soyut düşüncelerin ve ideolojilerin yaygınlaşmaya başlaması
- D) Belli bir dinsel inancı açıklama ihtiyacının hissedilmesi
- E) İdeal ve evrensel bir toplumsal yapı oluşturma çabası

2. Toplumsal ilişkileri, toplumsal grupları, örgütlenmeleri, kurumları, kurumlar arası ilişkileri, toplumsal yapıda meydana gelen değişim ve gelişim süreçlerini, toplumsal olayları inceleyen bilim dalına "sosyoloji" denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyolojinin doğrudan ilgilendiği bir konu değildir?

- A) Toplumsal yapı ve unsurları
- B) Toplumsal kurumlar ve işlevleri
- C) Gruplar ve gruplar arası ilişkiler
- D) Bireyin rol ve statülerinin davranışlarına etkisi
- E) Toplumsal değişme ve değişmenin nedenleri

3. Devletin ve hükümetlerin toplumdaki örgütleniş biçimi, toplumsal yapı üzerinde önemli etkilere sahiptir. Her şeyden önce bir toplumda yönetici bir güç olmadan ekonomik düzen geliştirilemez ve değiştirilemez. Toplumun yönetim şekli, toplumun diğer kurumlarını etkileyen bir özelliğe sahiptir. Nitekim krallıkların ekonomik-toplumsal yapısıyla demokratik yönetimlerin ekonomik-toplumsal yapısı birbirlerinden farklı olur. Bu yüzden sosyologlar, üzerinde çalıştıkları toplumun yönetim yapısını da bilmek zorundadır.

Bu parçaya göre sosyolojinin yardım alması gereken bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih
- B) Psikoloji
- C) Antropoloji
- D) Siyaset bilimi
- E) Coğrafya

4. İlkel topluluktan uygar topluma geçiş aşamasında farklı toplum biçimleri ortaya çıkmıştır. Bu toplumların ekonomi, siyaset, din, eğitim ve aile yapılarında her zaman farklılıklar görülür çünkü toplumların yaşamış olduğu koşullar, ihtiyaçlar ve ihtiyaçlarını karşılama biçimleri birbirinden farklıdır. Sosyologlar, değişik ölçütler kullanarak toplumları sınıflandırmaya çalışırlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yapılan toplum sınıflandırmalarını etkileyen faktörlerin içinde yer almaz?

- A) Üretimin dayandığı temel etkenin ne olduğu
- B) İş bölümünün gelişip gelişmediği
- C) Ekonomik gelişmişlik seviyesi
- D) Yerleşik hayata geçilip geçilmediği
- E) Sosyal ilişkilerin niteliği

5. Her sabah uyandıgımızda rutin işlerimizi ve kahvaltımızı yaptıktan sonra güne başlarız. Toplu taşıma araçlarında işe veya okula giderken sıraya gireriz. Yaşlı ve hamile olanlara yer veririz. Ayaktaki yolcular birbirlerinin yüzüne değil tavana ya da dışarıya bakarlar. Çalıştığımız kurumlarda istediğimiz gibi değil, istenildiği gibi davranırız. Öğle yemeğini formal bir ortamda yiyorsak daha dikkatli ve kibar bir tavır sergileriz. İstemese de cimri olarak etiketlenmemek için garsona bahşiş veririz. Tüm bunlar tek başınayken yapmayacağımız davranışlar olabilir. Sosyoloji de davranışları bu bağlamda ele alır.

Sosyoloji biliminin bireylerin birlikteyken sergilediği davranışları incelemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Grup davranışlarının daha ilgi çekici olması
- B) Sosyal olayların sosyal ilişkilerde ortaya çıkması
- C) Bireyin yalnız başınayken yaptığı her davranışının somut olarak incelenememesi
- D) Toplumsal davranışlar açıklandığında bireysel davranışların da açıklanabilecek olması
- E) Bireyin davranışlarının ancak bir toplum içindeyken anlamlı olması

6. Ankara'nın merkezî bir okulunda görev yapan sosyoloji öğretmeni, yoğun bir eğitim yılının ardından havaların ısınmasıyla birlikte bir piknik düzenlemeye karar verir. Hafta sonunda tüm öğrencileri ve velileriyle birlikte piknik alanına giderler. Gün boyunca öğretmen, öğrencilerine hangi mantarların nasıl toplanacağını, nasıl ateş yakılacağını, hangi canlılardan uzak durulması gerektiğini anlatmıştır. Bunun yanı sıra öğrencilerin ve velilerin birbirleriyle kurdukları ilişkileri, paylaşımları ve yaptıkları iş bölümünü izlemiştir ve notlar almıştır.

Bu sosyoloji öğretmeni için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İstatistiksel verilere ulaştığı
- B) Olaylara gözlemci olarak yaklaştığı
- C) İnsanların kişilik özelliklerini belirlediği
- D) DeneySEL yöntemler uyguladığı
- E) Toplumsal yasalara ulaştığı

7. Akın Bey, işe gittiği her gün kurum binasından içeriye girerken kapıdaki güvenlik görevlisine, kurum danışmanına, ofisteki diğer çalışanlara "Günaydın, nasılsınız?" gibi nezaket icabı cümleler kurar. Etrafındaki insanlarla işle ilgili belirli ve sınırlı paylaşımlarda bulunur. Mesai bitiminde de "İyi akşamlar." diyerek evine döner. Kurumda çalıştığı yıllar boyunca bu böyle devam eder.

Akın Bey'in içinde bulunduğu bu insan topluluğu için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Asosyal bir grup olduğu
- B) Baskı grubu olduğu
- C) Resmî bir grup olduğu
- D) Geçici bir grup olduğu
- E) Birincil ilişkiye dayalı bir grup olduğu

8. Toplumsal ilişki, birbirinin farkında olan en az iki kişi arasında gerçekleşir. Fiziksel olarak bir arada bulunan ancak birbirlerinin farkında olmayan insanlar arasında bir ilişkiden söz edilmez.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde toplumsal ilişkiden söz edilebilir?

- A) Aynı alışveriş merkezinde dolaşanlar
- B) Aynı restoranda yemek yiyenler
- C) Aynı gemide seyahat edenler
- D) Aynı gösteride dans edenler
- E) Aynı sinemada film izleyenler



1066040

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Sosyolojinin temel konusu olan toplumsal sistemin içeriği oldukça esnek ve geniştir. Yani bir toplumun bütünü bir sistem olabileceği gibi iki kişiden oluşan bir grup (örneğin aile) da toplumsal bir sistemdir. Bu sistemlerin kendisi bir ilişkiler örüntüsüdür. Bu örüntüler sistemindeki parçaların devamlı ve anlamlı ilişkileri ve bağıntıları vardır. Parçalardan birinde oluşan bir değişiklik diğer parçaları da etkiler.

Buna göre sosyoloji için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimsel yöntemler kullandığı
- B) Objektif bir tutuma sahip olduğu
- C) Toplumsal değişimin yönünü belirlemeye çalıştığı
- D) Toplumsal yapıyı bütün olarak ele aldığı
- E) Toplumsal sistemlerdeki farkları analiz ettiği

2. Toplumsal grubu oluşturan bireyler birbirlerinin farkındadır ve aralarında toplumsal ilişki vardır. Bu ilişkilerin niteliği olumlu ya da olumsuz olabilir. Toplumsal grubun üyeleri arasındaki ilişkileri analiz etmek için sosyolojide bir yöntem geliştirilmiştir. Az sayıda sorudan oluşan bu yöntemle grup üyelerinden hangilerinin popüler olduğu, hangilerinin dışlandığı tespit edilebilir. Örneğin bir iş yerinin çalışanlarına "Bir projede çalışmak için 3 kişi seçmeniz istense kimleri seçerdiniz? Çalışmak istemediğiniz 3 kişi belirlemeniz istense bu kişiler kimler olurdu?" gibi sorular sorularak alınan cevaplardan bir diyagram oluşturulabilir.

Bu parçada sözü edilen araştırma tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monografi
- B) Olay incelemesi
- C) Görüşme
- D) Anket
- E) Sosyometri

3. Öncelikle bir bilim insanı olarak sosyoloğun görevi, toplumsal yaşamın nasıl oluştuğu ve değiştiği hakkında bir takım bilgiler elde etmektir. Diğer bir görevi; toplumsal yaşamımızı etkileyen yanlış bilgilerden, ön yargılardan, kültür ve cinsiyet farklılıkları vb. ile ilgili ileri sürülen yanlış düşüncelerden toplumu arındırmaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin sosyoloğun görevi olduğu söylenemez?

- A) Yerleşik inançlara göre hareket etmemenin
- B) Toplumu somut bir olgu olarak görmenin
- C) Var olanı olduğu gibi betimlemenin
- D) İyi ve kötü gibi değer yargılarından kaçınmanın
- E) Yanlış toplumsal değişimleri engellemenin

4. Aslı, köy toplumsal yapısındaki "üretim biçimleri ve toplumsal değerler" arasındaki ilişkiyi araştırmaya karar verir. O güne kadar gitmediği dede köyüne gider. Bir süre köyde dedesinin evinde kalır. Köylülerin çalışma koşullarını, üretim-tüketim ilişkilerini ve insani paylaşımlarını onların yaşamlarına dahil olarak tespit etmeye çalışır. Yeteri kadar veri topladıktan sonra bunları düzenler ve tekrar kente döner.

Bu parçaya göre Aslı'nın araştırmasında kullandığı yöntem için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarama araştırması yapmıştır.
- B) Katılımlı gözlem yapmıştır.
- C) Deneysel çalışma yapmıştır.
- D) Tümdengelim yöntemini kullanmıştır.
- E) Sosyometri tekniğini kullanmıştır.

5. Toplum, tek tek insanlardan oluşan bir bütündür. Sosyoloji işte bu bütünü anlamaya ve açıklamaya çalışan bilimdir. Ancak kimi zaman toplumu anlamak için tek tek insanların davranışlarının kökenlerini bilmek gerekir.

Bu parçaya göre sosyoloji aşağıdaki bilim dallarından hangisinin bulgularından yararlanmalıdır?

- A) Siyaset
- B) Coğrafya
- C) Psikoloji
- D) Antropoloji
- E) Ekonomi

6. Ömer, liseye başlayacağı sırada yeni bir mahalleye taşınmak zorunda kalır. Okula başladığı ilk günlerde sınıftaki öğrencilerin çoğunun aynı mahalleden olduğunu ve biraz da kendisine tepeden baktıklarını hissederek. Tenefüse çıkarken bazı öğrenciler kapıda Ömer'i sıkıştırırlar. Bu esnada sınıfından iki kişi Ömer'i oradan uzaklaştırır. Sonrasında Ömer ve diğer iki öğrenci arasında sohbet, yardımlaşma ve birbirlerine destek olma gibi ilişkiler gelişir.

Bu parçada anlatılan durum aşağıdakilerden hangisinin oluşmasını sağlar?

- A) Toplumsal değişim
B) Toplumsal tepki
C) Toplumsal grup
D) Toplumsal olgu
E) Toplumsal örgüt

7. Olga, tatil için geldiği Türkiye'de Mehmet ile tanışır. Bir süre birbirlerini tanıdıktan sonra evlenmeye karar verirler. Evlenme sürecinde Türk geleneklerine uygun olarak bir çok düğün etkinliği yapılır. Bunları gözlemleyen Olga "Bizim ülkemizde insanlar evlenirken bu tür merasimler yapılmaz ama farklı şekillerde evlilik törenleri görülür." der.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evlenmenin bir toplumsal olgu olduğu
B) Olga ve Mehmet'in evlenmesinin toplumsal olay olduğu
C) Toplumsal olayların her toplumda görüldüğü
D) Toplumsal olayların toplumsal olgulardan bağımsız olduğu
E) Toplumsal olgularda süreklilik olduğu

8. Karl Marx; hukuk ilişkilerinin, siyasal biçimlerin ve toplum yapısının toplumdaki üretim ilişkileri tarafından belirlendiğini savunur. Ona göre üretim ilişkileri altyapıdır ve her türlü üstyapı unsurunu şekillendirir.

Buna göre Marx aşağıdakilerden hangisinin toplum ile olan bağıını vurgulamak istemiştir?

- A) Tarih
B) Siyaset
C) Ekonomi
D) Din
E) Hukuk

9. Sosyoloji öğrencisi Aylin tez çalışması için kozmetik ürünlerinin faydası hakkında insanların düşüncelerini öğrenmek ister ve bu amaçla bir soru formu hazırlar. Bu soru formunu çeşitli yaş ve meslek gruplarından kadınlara verip cevaplandırmalarını ister. Doldurulan formları toplayıp daha sonra istatistiksel olarak değerlendirir.

Bu parçaya göre Aylin, tez çalışmasını yaparken aşağıdakilerden hangisini kullanmıştır?

- A) Gözlem tekniğini
B) Sosyometri tekniğini
C) Anket tekniğini
D) Olay incelemesi tekniğini
E) Görüşme tekniğini

10. Sanayileşme ile birlikte, mesleki uzmanlaşma hiç olmadığı kadar büyük boyutlara ulaşmıştır. Bugün yaptığımız iş, yaşam standartlarımızla oldukça yakından ilgilidir. Bu yüzden insanlar birbirleriyle tarım toplumlarındaki insanlarda olduğu gibi manevi ve aile bağlarına dayanan birlik-telikler değil, gereksinim boyutunda ve mesleki paylaşımları temele alan birliktelikler kurmaktadır.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplumsal değişimler toplumsal grupları ve ilişkileri etkilemiştir.
B) Sanayileşmeyle birlikte istek dışı gruplar oluşmuştur.
C) Toplumsal koşulların değişmesinin insan birliktelikleri üzerinde etkisi yoktur.
D) Resmî gruplar tarım toplumlarında görülmez.
E) Büyük gruplarda kısa süreli ilişkiler yaygındır.

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. “İnsanlar neden topluma uyumlu davranış gösterir? Bazı insanlar neden suç işler? Suç ile sapma arasındaki fark nedir? Tüm toplumlarda ailenin varlığı nasıl açıklanır? İnsanların toplumdaki özgürlük sınırları nereye kadardır? Sosyal çatışmaların nedenleri nelerdir? Futbol maçlarında insanlar kendilerini kaybedip neden saldırgan davranışlar sergiler?” gibi sorular sosyolojinin sorduğu sorulardır.

Bu sorulardan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sosyoloji toplumsal yapıdaki gelişimi tarih ve yer belirterek kaydeder.
- B) Sosyoloji toplumsal yaşamdan doğan olay ve olguları inceler.
- C) Sosyoloji bireylerin toplum içindeki özgün davranışlarını konu edinir.
- D) Sosyoloji topluma yön vermeye çalışır.
- E) Sosyoloji toplumsal yaşamı düzenleyecek kuralları tespit eder.

2. İnsanlar toplumsal bir varlık olmalarından ötürü yalnız yaşayamazlar. Çeşitli nedenlerle diğer insanlarla etkileşim hâlinde olmaya gereksinim duyarlar. Bu gereksinimden dolayı çeşitli gruplara dâhil olurlar. Bu toplumsal grupların bireylerin davranışlarını denetleyen, izleyecekleri yolu gösteren ortak değerleri ve kuralları vardır. Çevresel koşullar ya da grubun hedefleri değiştikçe grubun yapı ve işleyişi de değişir.

Buna göre bir grup üyesinden aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez?

- A) Grup değerlerini benimsemesi
- B) Grup kurallarına uyması
- C) Grubun ortak amaçlarına göre hareket etmesi
- D) Grubun diğer üyelerinin çıkarlarını gözetmesi
- E) Grup kurallarını değişmez olarak görmesi

3. Durkheim, felsefeden bağımsız olarak sosyolojinin ilgi alanını toplumsal olguların araştırılmasıyla sınırlar. Toplumsal olgu kavramı birkaç bileşenden oluşur ancak sosyolojiyi felsefeden ayırmada temel önemde olan, toplumsal olguların şeyler olarak alınabilecekleri fikridir. Toplumsal olguların şeyler olarak alınabilmeleri için onların felsefi değil aksine ampirik olarak araştırılabilmesi gerekir. Durkheim, düşüncelerin felsefi olarak bilinebileceklerine ancak şeylerin salt zihinsel etkinliklerle kavranamayacağına inanır; onlar kendi kavramları için zihin dışından verilere gerek duyar.

Bu bilgilere göre Durkheim'in sosyoloji anlayışı aşağıdakilerden hangisini barındırmaz?

- A) Toplumu bir nesne gibi görür.
- B) Tümdengelim, sosyoloji için geçerli bir yöntem olarak öne sürer.
- C) Zihinsel akıl yürütmeler yerine gözlemi esas alır.
- D) Toplumsal araştırmaların felsefi değil bilimsel olarak yürütülmesini ister.
- E) Toplumun olgusal düzlemde incelenmesini gerekli görür.

4. Yaşadığı kentte gelir düzeyinin oldukça düşük ancak suç oranının yüksek olduğu bir mahallede araştırma yapmak isteyen bir sosyolog, mahalleyi gezen herhangi bir kişi gibi mahalleye gider. Alışveriş yapacak olan biri gibi dükkanlarda gezer. Mahalledeki kahvehanenin bir köşesine oturur. İnsan ilişkilerini, sohbetleri, insanların gün içinde yaşadıklarını gözlemler ve daha sonra izlenimlerini çalışmasında veri olarak kullanır.

Sosyoloğun bu çalışması ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşması beklenemez?

- A) Grupların toplumsal yaşamı nasıl algıladığına
- B) İnsanların sosyal dünyayı nasıl deneyimlediğine
- C) İnsanların olaylar karşısındaki tutumlarına
- D) İnsanların doğal ortamlarındaki yaşantılarına
- E) İnsanların davranışlarıyla ilgili nicel sonuçlara

5. • Ahmet, kuraklığın köyden kente göç üzerindeki etkisini araştırırken kuraklıkla mücadele eden bir köye gider. Köylülerle yüz yüze konuşarak, bu konuya dair sorular sorarak görüşme tekniğinden faydalanır.

- Ayda, uzaktan eğitimin eğitimdeki genel başarı düzeyine etkisi konulu çalışma ile ilgili bir anket hazırlayıp çeşitli kademedeki öğrencilere ve öğretmenlere uygular.

Ahmet ve Ayda'nın yaptığı araştırmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ayda'nın niceliksel bir çalışma yaptığı
B) Ahmet'in nitel bir yaklaşımının olduğu
C) Ahmet'in yüz yüze iletişim kurmasından ötürü daha kesin sonuçlar elde ettiği
D) Ayda'nın çalışmasının karşılaştırmaya olanak sağladığı
E) Ahmet'in çalışmasının beden diliyle ilgili bazı ipuçlarını da içerdiği

6. Bir lisede, beden eğitimi dersi için bahçeye çıkan çocuklardan birinin parası çalınır. Yapılan araştırma sonucunda parayı çalan kişinin sınıftan biri olduğu ortaya çıkar. Bu andan itibaren bütün sınıf bu öğrenciye karşı tavır alır. Hiç kimse onunla konuşmaz. Yapılan grup etkinliklerine dâhil edilmez. Daha sonrasında bu öğrenci özür dileyerek bir daha yapmayacağına dair söz verir ve davranış değiştirir.

Bu parçada toplumsal gruplarla ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Aralarında sosyal ilişki olan bireylerden oluştuğu
B) Denetim işlevinin olduğu
C) Bireylerin yeteneklerini keşfetmesini sağladığı
D) Kendilerine özgü normları olduğu
E) Bireylerin gereksinimlerine cevap verdiği

7. Toplamların içinde bulunduğ u iklim koşulları, toplumu oluşturan insanların nüfusu, sahip oldukları değerleri, normları, ekonomik güçleri vb. aynı olmadığından toplumların yaşama tarzları da aynı değildir. Bu farklı yaşam tarzları nedeniyle her toplum kendine has kültürünü oluşturmuştur.

Bu parçada ifade edilen "toplum" tanımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanlardan oluşan topluluktur.
B) Farklı coğrafyalarda yaşayan insan topluluklarıdır.
C) Değişmeyen bir yapıdır.
D) Kendine özgü değerlerden oluşan bütünsel bir yapıdır.
E) Farklı coğrafyalarda aynı geleneklerden oluşan yapıdır.

8. Endüstrileşme ile birlikte ilişki biçimleri köklü biçimde değişir. Gelişmiş ve kalabalık toplumlarda görülen resmî, akılcı, çıkara dayalı her şeyin karşılığının olduğu bir ilişki sistemi geçerli olur. Bu tür toplumlarda önemli olan, insanların rollerini en iyi biçimde yerine getirmeleri ve hedeflerine ulaşmalarıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi endüstri toplumlarının bir özelliği olamaz?

- A) İş bölümü ve uzmanlaşma gelişmiştir.
B) Eylemler ve seçimler rasyoneldir.
C) İlişkiler resmî ve yüzeyseldir.
D) Kente özgü örgütlenme yapısı vardır.
E) Toplumsal değişme hızı yavaştır.



1066042

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Giddens, sosyoloji ve diğer sosyal bilimlerin temel bilimlerden farklarını şöyle açıklar: Toplamlar bireylerin eylemleri devam ettiği sürece var olabilir. İnsani faaliyetler, doğa olaylarında olduğu gibi belli nedenlerin sonuçları olarak ele alınamaz. Bireyler toplumu inşa ederken aynı zamanda, toplum da bireyleri inşa etmektedir. Giddens sosyal sistemleri binalara benzetmektedir. Sosyal sistemleri oluşturan tuğlalar her an sürekli biçimde binaları yeniden inşa etmektedir ve her biri diğeriyle bağlantılıdır. Toplumu bu yönüyle ele almak gerekir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılabilir?

- A) Sosyoloji karmaşık sosyal sistemleri inceler.
- B) Sosyoloji, toplumu bir bütün olarak ele alır.
- C) Sosyal olaylar kendi sınırları içinde anlamlıdır.
- D) Toplum birbirinden bağımsız kurumlardan oluşur.
- E) Toplum statik bir yapıya sahiptir.

2. • Bireylerin belirli konularla ilgili duygu, düşünce, tutum ve önerilerini tespit etmek üzere hazırlanmış bir soru listesi ile bilgi alınmasıdır.
- Araştırmacının konuyla ilgili kişilerle yüz yüze gerçekleştirdiğı bilgi alma tekniğidir.
- Seçilen tipik birimin mümkün olduğunca karşılaştırmaya ve genellemeye uygun bilgiler elde etmek amacıyla derinlemesine araştırılmasıdır.
- Küçük grupların iç yapısını belirleyecek sorular oluşturarak grup üyelerinin antipati ve sempatiilerini tespit etmeyi amaçlayan bir araştırma tekniğidir.

Bu tanımlarla aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Anket
- B) Monografi
- C) Sosyometri
- D) Görüşme
- E) Tümevarım

3. Aynur lisede alan seçimi yapacağı sırada alanların dersleriyle ilgili araştırma yapar. Sözel alana dair derslerle ilgili rehber öğretmeninden bilgi ister ve sosyolojinin nasıl bir alan olduğunu sorar.

Buna göre rehber öğretmenin sosyolojiye dair verdiği,

- I. Toplumsal yaşamı inceler.
- II. Aile, ekonomi, siyaset gibi kurumları inceler.
- III. En iyi toplumların hangileri olduğunu araştırır.
- IV. Toplamların hangi yönde değişmesi gerektiğı belirler.
- V. Toplumsal grupların işlevlerini inceler.

bilgilerinden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve V
- D) III ve IV
- E) IV ve V

4. Keşifler, icatlar ve ticaretin gelişmesiyle tüccarlar ekonomik zenginliğe ve güce sahip olmuşlardır. Ekonomik refahın ve tüketimin artması, zanaatçılığın gelişmesine, küçük işletmelerin doğmasına neden olmuştur. Ekonomik etkinliklerin merkezi olan kentlerde yeni ekonomik sınıflar ortaya çıkmıştır. Burjuvazi, zenginliğiyle ve toplumdaki geniş halk desteğini alarak yönetimde etkili olmak istemiştir. Feodal toplumsal düzenin yıkılmasında bu sınıfın ortaya çıkması ve sanayinin doğup gelişmesi etkili olmuştur.

Bu parçadan aşağıdaki genellemelerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Farklı toplumsal örgütlenme biçimleri pek çok faktörün etkisinde gelişir.
- B) Fikirselle gelişimler, toplumsal dönüşümlerin önünü açmaktadır.
- C) Ekonominin gelişmesi, teknik anlamda ilerlemeye olanak sağlamıştır.
- D) Ekonomik örgütlenmeler dinî değerlerin etkisi altında oluşabilmektedir.
- E) Dayanışma biçimlerine bakılarak toplumların örgütlenme biçimi tespit edilebilir.